

Tilsynsrapport

Afdelingens navn og adresse	Regnbuen, Jernaldervænget 4, 8220 Brabrand
Dagtilbuddets navn	Skjoldhøj Dagtilbud
Titel på deltagere på mødet	Dagtilbudsleder Pædagogisk leder Pædagog fra vuggestue Pædagog fra børnehaven Forældrerepræsentant Dagtilbudskonsulent
Dato for tilsynsmødet	27. november 2023

Det uvildige tilsyns samlede vurdering af kvaliteten	3
Vurderingen af kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer	4
Børneperspektivet, børnefællesskaber og børn i sårbare og udsatte positioner	4
Det sproglige læringsmiljø.....	5
Forældresamarbejde.....	8
Ramme for det uvildige tilsyn	10

Denne tilsynsrapport er udarbejdet på baggrund af et lovpligtigt uvildigt tilsyn. Det uvildige tilsyn gennemføres af en dagtilbudskonsulent fra Børn og Unge i Aarhus Kommune. Man kan læse mere om tilsynsprocessen i bilaget bagerst i tilsynsrapporten eller på kommunens hjemmeside.

Det uvildige tilsyns samlede vurdering af kvaliteten

**Den samlede vurdering af kvaliteten i forbindelse med det uvildige tilsyn er
Fasthold praksis**

I Børnehuset Regnbuen er vurderingen på baggrund af det uvildige tilsyn, at man i overvejende grad skal fastholde og være opmærksom på fortsat at videreudvikle kvaliteten i børnenes læringsmiljøer.

Den samlede faglige vurdering af kvaliteten i børnenes læringsmiljø i Regnbuen er lavet med afsæt i observationer foretaget af ledelsen og med afsæt i et tilsynsmøde faciliteret af den tilsynsførende konsulent.

Tilsynet viser at det særligt er i arbejdet med at skabe læringsmiljøer af høj kvalitet i det pædagogiske arbejde med børnefællesskaber og deltagelsesmuligheder for alle børn, ud fra et børneperspektiv, at man lykkedes. Her arbejder man i Regnbuen på kvalitetsudviklingen igennem en lærende refleksionskultur. I forældresamarbejdet vurderer tilsynet desuden at man skal fastholde praksis og at det samtidigt er væsentligt fortsat at være nysgerrig på hvordan den gode kvalitet kan fastholdes og fortsat udvikles.

I forhold til de sproglige læringsmiljøer er der flere elementer man lykkes godt med og andre elementer hvor det fremkommer på tilsynsmødet at man kan redegøre og reflektere over disse. Herunder hvordan man arbejder med læringsmiljøerne og samtidigt vurderes det at der samtidigt er tematikker man kan arbejde videre på. Med andre ord findes der her et godt pædagogisk grundlag at stå på og bruge ressourcemæssigt ind i det fortsatte udviklingsarbejde.

Den samlede vurdering ender i det taksonomiske niveau; **"fasthold praksis"**.

På baggrund af observationsdata, øvrigt data og dialog og refleksion på tilsynsmødet er den samlede faglige vurdering af:

1. **børnefællesskaber, børns perspektiver og børn i sårbare og udsatte positioner:** fasthold praksis
2. **sproglige læringsmiljøer:** juster praksis
3. **forældresamarbejde;** fasthold praksis

Vurderingen af kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer

Børneperspektivet, børnefællesskaber og børn i sårbare og udsatte positioner

Vurdering af kvaliteten af børneperspektivet, børnefællesskaber og børn i sårbare og udsatte positioner i forbindelse med det uvildige tilsyn er fastholdt praksis

1. Konklusioner fra observationen

Observationerne fra henholdsvis vuggestuen som børnehaven er foretaget af ledelsen og nedenstående er uddrag og sammenskrivninger fra observationsrapporterne.

Observationen fra vuggestuen viser at kvaliteten i børnenes læringsmiljøer overvejende er god. Det ses ved at de pædagogiske medarbejdere støtter børnene i deres leg og aktivitet, både verbalt og nonverbalt. Herunder udviser medarbejderne anerkendelse over for børnenes initiativer og i enkelte situationer kunne det styrke børnenes oplevelse af selv og medbestemmelse hvis medarbejderne guidede børnene knap så meget. Samtidigt udviste medarbejderne varme og kærlig fysisk berøring på en meningsfuld måde.

Der sås ikke megen fri leg under observationen og derfor præges tiden af at børnene oplever at deltage i mange rutiner og voksenstyrede aktiviteter. Under de voksenstyrede aktiviteter sås også at medarbejderne forsøgte at få børnene motiveret til deltagelse, hvis de ikke virkede interesserede. Derfor er en anbefaling at være undersøgende på hvordan børnene kan få adgang til mere fri leg. På den vis vil børneperspektivet styrkes og samtidigt vil børnene få mulighed for at dyrke selvbestaltede børnefællesskaber.

Observationen fra børnehaven viser at kvaliteten i børnenes læringsmiljø overvejende er god. Det ses ved at børnene understøttes og guides i en anerkendende og motiverende tone, og samtidigt er stemningen behagelig og præget af ro. Børnene tilbydes en god grad af medbestemmelse ved at de selv må bestemme om de vil deltage i de voksenstyrede aktiviteter. Samtidigt har børnene mulighed for at færdiggøre lege og aktiviteter. Det ses også at børnene har jævnaldrende at lege med og det gælder for de fleste børn. På baggrund af observationen anbefales i højere grad at opmuntre børnene til grovmotorisk aktivitet.

2. Hovedpointer fra dialog/refleksion

Under tilsynsdialogen reflekteres og drøftes hvordan man i de daglige refleksionsrum som personalemøder og stuemøder arbejder ud fra en grundforståelse af børns deltagelsesmuligheder. Her har man en visuel model man bruger som et refleksionsredskab til at forstå og håndtere de enkelte børns perspektiver. Denne model fremkommer også på afdelingens hjemmeside hvor det beskrives at man ikke ønsker at reducere de enkelte børn og deres behov i en kassetænkning, men at man i stedet forstår børnenes udvikling som bløde mønstre der kan bevæge sig på forskellig vis.

Mere konkret kan det udmønte sig i den pædagogiske praksis ved at tilrettelægge voksenstyrede aktiviteter sådan at man som barn kan være med på forskellig vis. F.eks. ved at børnene kan veksle til mere aktivitet i ellers mere stille aktiviteter.

I det fysiske læringsmiljø har man indrettet sig sådan at børnene har adgang til andre lege og læringsmaterialer end det, der f.eks. bruges under en konkret aktivitet. På den vis gives børnene andre muligheder for leg og læring under de mere styrede aktiviteter.

Under dialogen fortælles om hvordan man, i børnehaven, arbejder med deltagelsesmuligheder for alle børn, ved at differentiere de forventninger man har til børnene. Samtidigt arbejder man på at have positive forventninger til alle børn.

Det er en opmærksomhed at arbejde videre med at skabe valgmuligheder for børnene ved at tilbyde mere fri leg, og ved at tilbyde en højere grad af fleksibilitet i de voksenstyrede aktiviteter.

I børnehaven har man over tid arbejdet på at styrke kvaliteten i overgangene, f.eks. i garderoben og ifølge observationen er der en god kvalitet her. På den vis er man lykkedes med at arbejde mere systematisk med deltagelsesmuligheder for alle børn og da sammensætningen af børnegruppen er dynamisk, anbefales det at man arbejder med det som en del af systematiske evalueringskultur.

Tilsynet vurderer at man i Regnbuen arbejder på at udvikle kvaliteten i børnenes læringsmiljøer igennem en løbende evalueringskultur. Man har her til refleksionsredskaber at gøre brug af, og man kan f.eks. styrke evalueringerne ved at gøre sig nogle systematiske observationer.

3. Vurdering og anbefalinger på tiltag

- Det anbefales at fastholde og fortsat udvikle den positive, varme og anerkende interaktion med børnene. Herunder anbefales det at fastholde og videreudvikle de inkluderende børnefællesskaber der ses i den observerede børnehavegruppe. Herunder at være nysgerrig undersøgende på hvordan det inkluderende perspektiv kan udbredes til de øvrige børnefællesskaber.
- At fastholde og videreudvikle på den gode sammenhængskraft der er mellem vuggestue og børnehave og måden at arbejde med overgange på
- Det anbefales at justere praksis sådan at børns perspektiv imødekommes ved at man til tider giver mere rum for fri leg i formiddagstimerne i vuggestuen.

Det sproglige læringsmiljø

Vurdering af kvaliteten af de sproglige læringsmiljøer i forbindelse med det uvildige tilsyn er justere praksis

1. Konklusioner fra observationen

Det sproglige læringsmiljø i vuggestuen har overvejende en god kvalitet, hvilket ses ved at der er flere eksempler på god dialog og fine samtaler med børnene. Samtidigt blev børnene opmuntret til at bruge sproget i mange situationer og medarbejderne var meget opmærksomme på at respondere på børnenes kommunikation. Observationen viste også at medarbejderne med fordel kan opfordre de mindste børn til at bruge sproget mere og samtidigt kan medarbejderne med fordel tale et mere situationsuafhængigt sprog.

I vuggestuen var der tilgængelige bøger flere steder indenfor og medarbejderne var opmærksomme på at børnene spontant kunne læse i bøger og de opfordrede ligeledes børnene til at deltage i højtlesning.

Under observationen i børnehaven sås mange fine eksempler på børnenes sprogunderstøttelse i samlingen, under aktiviteterne og i den daglige samtale, hvor personalet forsøger at udvide børnenes ordforråd. Herunder anvendes også et mere avanceret ordforråd, som f.eks. da et barn kommer ind ude fra og viser at vedkommende har fundet en birketæge. Børnene bliver gennem hele observationen opmuntret til at bruge sproget, hvor der ofte, af alle voksne, bliver talt om det de laver sammen, der bruges ligeledes ofte situations uafhængigt sprog.

I børnehaven er det tydeligt at bøgerne er tilgængelige for børnene og medarbejderne opfordrer dem til at bruge bøger. Det observeres at medarbejderne bruger bøger sammen med børnene og det ses også at børnene spontant bruger bøger. I det fysiske læringsmiljø er der flere eksempler på det skriftsproglige ved at der er bogstaver og tal mere steder på stuen.

Der ses ikke højtlesning af bøger, hvilket med fordel kunne benyttes. Samtidigt kan man med fordel arbejde på at opmuntre til børnenes spontane brug af bøger.

2. Hovedpointer fra dialog/refleksion

Under tilsynsdialogen gives der udtryk for en inkluderende tilgang og strategi for arbejdet med børnenes sprogtilegnelse. Sådan at forstå, at når børn har brug for en særlig eller fokuseret sprogindsats, herunder også for børn med dansk som andetsprog, så arbejder man på at denne del af det sprogpædagogiske arbejde er en integreret del af den pædagogiske praksis. Mere konkret vil medarbejderne f.eks. samle en lille gruppe børn til at spille et spil hvor igennem børnene støttes i deres sproglige udvikling. Der er altså ikke nogen børn der går fra til en sproggruppe, hvor det kan være tydeligt – og dermed også potentielt stigmatiserende – at disse børn har brug for noget særligt.

Med de mindre børnehavebørn gør man f.eks. brug af at lege rollelege med børnene og derigennem arbejde med børnenes sprogtilegnelse. Det vil sige at man arbejder ud fra en pædagogisk forståelse af at børnenes sprog udvikles i samspil.

I vuggestuen er man også optaget af at arbejde med børnenes opmærksomhed og motivation for at bruge sproget. Det sker f.eks. ved at bruge sprogkufferten hvor børnene kan vælge, og man arbejder med et muntert rimende og remsende sprog.

I Regnbuen har man en af dagtilbuddets sprogvejledere, hvilket man nyder godt af i udviklingen af de sproglige læringsmiljøer.

3. Vurdering og anbefalinger på tiltag

- Det anbefales af fastholde og videreudvikle på de dele af den sprogpædagogiske praksis der har en god kvalitet. Det vil sige de mange og udvidende samtaler med børnene.
- Det anbefales at justere praksis ved i vuggestuen at udvide samtalerne med børnene til også at indeholde et situationsuafhængigt sprog.
- Det anbefales at justere den sprogpædagogiske praksis, så børnene i børnehaven i endnu højere grad understøttes i at bruge bøger mere spontant og at medarbejderne desuden læser højt for børnene.

Vurdering af kvaliteten af de sproglige læringsmiljøer i forbindelse med det uvildige tilsyn er fasthold praksis

1. På hvilke måder arbejdes der med forældresamarbejdet i afdelingen? Her refereres til afdelingens input på tilsynsmødet, data fra læreplanen samt opsamling på hidtidige tilsyn mv.

Uddrag om forældresamarbejde fra den pædagogiske læreplan for Skjoldhøj dagtilbud:

Forældresamarbejdet sker både i form af det formelle bestyrelses- og forældrerådsarbejde og i samarbejdet i hverdagen om det enkelte barn. Det er naturligt for os at inddrage bestyrelse og forældreråd ved at drøfte de valgte metoder og evalueringer, vi benytter i Skjoldhøj Dagtilbud. Forældresamarbejdet i hverdagen foregår i ligeværdig dialog og i gensidig respekt.

I det daglige forældresamarbejde og til forældresamtaler indgår også vejledning af- og sparring med forældrene om, hvordan de understøtter deres barns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Vi har en forventning om, at alle forældre deltager aktivt i fællesskaberne og bakker op om arrangementer.

2. Hovedpointer fra dialog/refleksion

Fra et forældreperspektiv opleves det at der altid er rum for den daglige og mere uformelle dialog, hvilket afdelingen giver udtryk for er en væsentlig del af deres tilgang til forældresamarbejdet. Samtidigt stiller den pædagogiske leder sig også til rådighed for forældrene hvis de har opmærksomheder, bekymringer eller konkrete spørgsmål.

Desuden tilbyder Regnbuen forældrene formelle forældresamtaler i løbet af barnets liv i afdelingen.

I forbindelse med samarbejdet mellem forældrerådet og afdelingen har der været nogle konkrete temaer, man har haft på dagsordenen, som brug af skærme, forståelse af det pædagogiske børnesyn, drøftelse af arrangementer, hård tone blandt børnene, og brugen af Aula. Både fra et forældreperspektiv som set fra afdelingens side opleves samarbejdet som åbent og oplysende.

3. Vurdering og anbefalinger på tiltag

- Det anbefales af fastholde og videreudvikle forældresamarbejdet i afdelingen. Gerne med et fokus på inddragelse af en bred som mulig forældrerepræsentation. Det kunne være ved at forældrerådet er dialogsgørende i forhold til den øvrige forældregruppe i forhold til væsentlige spørgsmål

Bilag 1

Baggrund for vurderingen i tilsynsrapporten

I denne tilsynsrapport kan man læse opsamlingen på et uvildigt tilsyn i dagtilbudsafdelingen. Opsamlingen indeholder en vurdering af kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer i afdelingen. Vurderingen er baseret på en uanmeldt observation, andre forhold med betydning for kvaliteten f.eks. den pædagogiske læreplan og data fra sprogvurderinger samt dialogen om kvaliteten på et anmeldt tilsynsmøde.

Det uvildige tilsyn har i perioden 2023-2024 følgende særlige fokusområder:

- Børnefællesskaber, børneperspektivet og børn i sårbare og udsatte positioner
- Sproglige læringsmiljøer
- Forældresamarbejde

Baggrunden for de overordnede fokusområder i tilsynet er centrale elementer i den pædagogiske læreplan i dagtilbudsloven samt centrale indsatser i Børn og Unge.

Drøftelsen af de overordnede fokusområder for tilsynet vil i den enkelte afdeling tage afsæt i, hvad deltagerne på tilsynsmødet finder relevant under dialogen med afsæt i observationen, øvrige data samt refleksioner.

Dokumentation og vurdering af kvaliteten

I alle dagtilbudsafdelinger anvendes 3 kategorier til at beskrive vurderingen af den samlede kvalitet i afdelingen eller kvaliteten i arbejdet med enkelte af fokusområderne i tilsynet.

Kategorierne er følgende: fasthold pædagogisk praksis, juster pædagogisk praksis og ændr pædagogisk praksis. Hvis der på baggrund af tilsynet opstår en bekymring for kvaliteten i læringsmiljøet i afdelingen, kan der iværksættes et skærpet tilsyn.

Kategorier til beskrivelse af vurderingen af kvaliteten under det uvildige tilsyn

Fasthold pædagogisk praksis:

Fasthold pædagogisk praksis betyder, at tilsynet vurderer, at der er mange tegn på god kvalitet i afdelingen inden for et af fokusområderne eller samlet set. Afdelingen arbejder målrettet med at skabe læringsmiljøer, som fremmer alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Arbejdet med børnenes mulighed for deltagelse i fællesskaber er synlige i hverdagen og en del af den pædagogiske organisering og planlægning. Afdelingen kan gøre rede for, hvordan der arbejdes med læringsmiljøerne, og det pædagogiske personale har fælles refleksioner, som afspejles tydeligt i den pædagogiske praksis.

Når tilsynet peger på, at afdelingen skal fastholde pædagogisk praksis, anbefales det, at der er en nysgerrighed på, hvordan den høje kvalitet kan fastholdes og fortsat udvikles.

Juster pædagogisk praksis:

Juster pædagogisk praksis betyder, at tilsynet vurderer, at afdelingen arbejder godt med at skabe læringsmiljøer, som fremmer alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Afdelingen kan i dialogen om

den pædagogisk praksis redegøre og reflektere over, hvordan de arbejder med læringsmiljøerne, børnenes deltagelse i fællesskaber og det pædagogiske personale har fælles refleksioner, men hensigter og refleksioner mangler nogle steder at blive omsat til pædagogisk praksis for alle børn.

Når tilsynet peger på, at afdelingen skal justere den pædagogiske praksis, anbefales det, at afdelingen arbejder med at justere praksis inden for nogle af fokusområderne for tilsynet.

Ændr pædagogisk praksis:

Ændr pædagogisk praksis betyder, at tilsynet vurderer, at den pædagogiske praksis ikke lever op til en forventelig praksis jf. den pædagogiske læreplan. Afdelingen skal arbejde mere gennemgribende med ændringer af den pædagogiske praksis inden for et af fokusområderne eller samlet set i afdelingen for at udvikle kvaliteten, med henblik på at fremme alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse og muligheder for deltagelse i fællesskaber.

Ved vurderingen 'ændr pædagogisk praksis' vil der være konkrete anbefalinger til, hvad der skal arbejdes med for at styrke og udvikle kvaliteten i afdelingen.

Ramme for det uvildige tilsyn

Det uvildige tilsyn indeholder overordnet set følgende aktiviteter, som ligger til grund for den samlede vurdering af kvaliteten i afdelingen:

Uanmeldte observationer

I dagtilbudsafdelingen er der lavet uanmeldte observationer af tre timers varighed med afsæt i børnemiljøvurderingsskalaerne; ITERS-3 og ECERS-3 i henholdsvis en vuggestue- som børnehavegruppe.

De uanmeldte observationer i dagtilbudsafdelinger er enten lavet af en dagtilbudskonsulent fra forvaltningen eller en anden leder fra dagtilbuddets ledelsesteam. Dagtilbudskonsulenterne er certificerede i at foretage observationer med ITERS-3 og ECERS-3. Dagtilbudsledelsen har gennemgået et læringsforløb, som klæder dem på til at observere med afsæt i udvalgte elementer fra ITERS-3 og ECERS-3 redskabet.

I dagplejen er der lavet to timers observationer med afsæt i KVALid-tilsyn til dagplejen, i såvel dagplejehjem som i legestuegrupper.

Observationerne i dagplejen foretages af uddannede konsulenter fra forvaltningen.

Forberedelse før det anmeldte tilsynsmøde

Den pædagogiske leder og dagtilbudslederen på det anmeldte tilsynsmøde modtager observationsrapporten/-erne en uge før det anmeldte tilsynsmøde. De har derved mulighed for at læse rapporten/-erne og reflektere samt perspektivere det observerede til den samlede praksis sammen med medarbejdere i afdelingen. Det er også muligt for deltagerne at medbringe egne data til mødet.

Det anmeldte tilsynsmøde

Formålet med det anmeldte tilsynsmøde er at vurdere kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer med henblik på, at medarbejdere og ledere fra dagtilbuddet sammen med forældrerepræsentant og den tilsynsførende dagtilbudskonsulent er lærende sammen om udviklingen af kvaliteten i afdelingen efterfølgende.

Det anmeldte tilsynsmøde har en varighed af tre timer. På mødet er der løbende en dialog med alle mødets deltagere om arbejdet med kvalitet i afdelingen. Afsættet for dialogen er observationen, øvrige data, deltagernes egne refleksioner og perspektiver.

Øvrige data

Under dialogen på tilsynsmødet inddrages øvrige data, der kan belyse kvaliteten i dagtilbudsafdelingen. Disse data er dagtilbuddets pædagogiske læreplan samt evaluering heraf, opsamling på hidtidige tilsyn samt data fra Grafisk LIS. Data kan også være, data, som dagtilbuddets ledelse, medarbejdere eller forældrerepræsentant medbringer, ligesom mødedeltagernes refleksioner vil indgå i datagrundlaget, der er afsat for vurderingen af kvaliteten.

Tilsynsrapporten

Den samlede vurdering af tilsynet beskrives i tilsynsrapporten, som skal offentliggøres på afdelingens og derved dagtilbuddets hjemmeside.

Skærpet tilsyn

Bekymring

Når der er forhold, som giver anledning til bekymring for kvaliteten i læringsmiljøet i en afdeling, iværksættes et skærpet tilsyn. Ved en bekymring udarbejder den pædagogiske leder samt dagtilbudslederen en redegørelse om sagens forhold. Ved skærpet tilsyn er det muligt at holde et ekstra tilsynsmøde med samme deltagerkreds som ved det almindelige tilsynsmøder. Forældrerådet får også mulighed for at udarbejde en redegørelse i forbindelse med et skærpet tilsyn, såfremt sagens karakter tillader det.

Alvorlig bekymring

Når der er forhold, som giver anledning til alvorlig bekymring for kvaliteten i læringsmiljøer i dagtilbud iværksættes et skærpet tilsyn.

Ved alvorlig bekymring afholdes altid et ekstra tilsynsmøde. Ved behov gennemføres en ekstra observation af læringsmiljøet. Ved alvorlige bekymringer udarbejdes en handleplan med konkrete aftaler om tiltag, opfølgning og evaluering af tiltagene, der giver anledning til den alvorlige bekymring. Handleplanen skal godkendes af Børn- og Ungechefen, og dagtilbuddets bestyrelse har mulighed for at kommentere handleplanen.